

FOLLDAL KOMMUNES BUDSJETT 2023 OG ØKONOMIPLAN 2023 - 2026

Arkiv: 151
Arkivsaksnr.: 22/416

Saksbehandler:
Torill Tjeldnes

Vedlegg:

1. Hoveddokument budsjett 2023 og økonomiplan 2023 - 2026
2. Budsjett 2023, hovedoversikter drift m.m.
3. Oppstilling av budsjett på art og ansvar
4. Gebyrer og priser
5. Liste over eiendommer fritatt for eiendomsskatt
6. Selvkost budsjettnotat
7. Budsjett Folldal kirkelige fellesråd 2023, datert 17.10.2022
8. Søknad fra Frivilligsentralen
9. Budsjett 2023 for kontroll og tilsynsarbeidet i Folldal kommune med vedlegg
10. Virksomhetsplan NAV Tynset
11. Virksomhetsplan PPT Tynset (ettersendes til kommunestyret)
12. Virksomhetsplan helse Tynset (ettersendes til kommunestyret)
13. Virksomhetsplan barnevern Tynset (ettersendes til kommunestyret)

Melding om vedtak sendes til:

Statsforvalteren i Innlandet, Postboks 987, 2604 LILLEHAMMER

Andre dokumenter i saken:

1. Medlemskontingent i KS 2023, datert 28.06.2022
2. Om kommende årsbudsjett 2023 og økonomiplaner 2023-2026, datert 01.11.2022
3. Vedtaksbrev fra kontrollutvalg - budsjettforslag kontroll og revisjon 2023, datert 06.10.2022
4. Brukerbetaling for 2022 og 2023, alarmsentral brann Innlandet, datert 25.08.2022
5. Skoleskysstakster for perioden 01.01.2023 - 31.12.2023, datert 07.11.2022
8. Kommunedirektørens budsjetttrundskriv 2023 med framdriftsplan, datert 15.07.2022
9. Tilskudd deltakerkommuner 2023, datert 04.07.2022
10. Høringsdokumenter investeringsplan FARTT 2023 - 2026, budsjett 2023, datert 05.07.2022
11. Søknad fra Folldal Frivilligsentral, datert 01.11.2022
12. Budsjett FARTT 2023, datert 28.10.2022

Saksopplysninger:

Ifølge kommunelovens § 14-3 skal kommunestyret selv innen årets utgang vedta budsjett for neste kalenderår og økonomiplan for de neste fire årene. Budsjettet skal vedtas på grunnlag av formannskapets innstilling, og det skal omfatte hele kommunens virksomhet, være fullstendig, realistisk og i balanse. Budsjettet er en bindende plan for bruk av kommunens midler i 2023. Budsjettet legges frem i tråd med kommunens økonomireglement og vedtas på overordnet nivå på budsjettansvarsområder.

Årsbudsjettet er delt i driftsbudsjett for de løpende utgiftene og inntektene, og et investeringsbudsjett for utgifter og inntekter til formål som ikke er løpende, men av mer varig karakter.

Virksomhetsplanene fra vertskommunesamarbeidene blir oversendt etter at kommunaldirektøren har lagt fram budsjettet for formannskapet. Diss blir lagt ved saken til kommunestyrets behandling.

Saksvurdering:

Arbeidet med budsjett for 2023 har vært ekstra krevende. Vi lever i en tid med stor uro i forbindelse med krigen i Ukraina og energipriser vi ikke har sett maken til før. Dette i tillegg til renteopp ganger som har ført til at vi har gått flere runder med rammene til enhetene enn noen gang før. Fra det første økonomimøtet med formannskapet har energiprisene og energiselskapenes prognoser endret seg med flere millioner kroner. I oktober lå det an til et budsjett uten avsetning til disposisjonsfond. Vi har nå valgt å låse energiprognosene fra tidlig i november i budsjettet, og legger fram et budsjett med et forslag til avsetning til disposisjonsfond på 2,2 mill kroner.

Kommunedirektørens forslag til budsjett og økonomiplan for 2023-2026 har som hovedmål å bevare gode tjenester og ta grep for å sikre en bærekraftig økonomi i framtiden. Kommunen planlegger stort sett samme drift i 2023 som i 2022. Det er ikke tatt inn noen nye driftstiltak av betydning, men vi har fått på plass budsjett for sykevikarer i arbeidsgiverperioden i HRO.

Økonomien er ikke bærekraftig over tid grunnet at kommunen planlegger for en betydelig økning av finanskostnadene. For å få økonomien bærekraftig i økonomiplanperioden må det gjøres valg som medfører økte inntekter, reduserte investeringer og /eller redusert volum/kvalitet på tjenestene.

Budsjettet er utarbeidet etter føringer gitt i økonomiplan for 2022 - 2025. For å kunne betjene nødvendige låneopptak og tilpasse driften til den demografiske utviklingen må kommunen planlegge for å ta driftsbudsjettet ytterligere ned. Det har også vært en streng vurdering i forhold til ønskede investeringer i økonomiplanperioden. Flere prosjekter er skjøvet ut i tid. Det er heller ikke funnet rom for ønsket investering i kirka. Med den uro både energipriser og renter skaper virker det nesten umulig å planlegge økonomien på lang sikt.

Framdriften i budsjettarbeidet har i hovedsak fulgt planen i kommunedirektørens budsjetttrundskriv av 15.07.22. Ledermøtene i høst har fortløpende hatt fokus på budsjettprosessen. Ledergruppa har også hatt to arbeidsmøter med formannskapet. Forutsetningene for bl.a budsjett på energi har endret seg betydelig siden disse møtene.

Kommunedirektørens endelige budsjettforslag behandles i formannskapet den 24. november. Formannskapets forslag legges så ut på høring, og vil bli behandlet i Eldrerådet, Råd for personer med funksjonsnedsettelse, ungdomsråd og AMU før kommunestyrets endelige behandling 16. desember.

Det er utarbeidet et eget vedlegg som gir oversikt over priser og gebyrer og utvikling fra 2022 - 2023. Mange av disse er sentralt regulert og/eller regulert via lover og forskrifter, men for noen av prisene og gebyrene er det anledning til å legge inn et politisk skjønn. En stor del av prisene er indeksregulert i henhold til vedtak.

Endring i rentesats og energikostnader kan fort gi store utslag på driftsresultatet. Andre uforutsette hendelser kan i denne sammenheng også være kostnader som er knyttet til lovfestede rettigheter som f.eks. barnevern, økte sosialutgifter eller endrede behov for pleie og omsorgstjenester. Den demografiske utviklingen følges nøye, og det vil også gi negative utslag for kommunens økonomi hvis det blir ytterligere nedgang i folketallet. Vi opplever ikke at kompensasjonen for demografikostnadene dekker opp økte behov for pleie og omsorgstjenester.

Vedtaketts konsekvenser for klima og miljø:

Kommunens drift påvirker klima og miljø.

Kommunedirektørens innstilling:

Formannskapet tilrår kommunestyret å fatte følgende vedtak:

1. Eiendomsskatt

Følgende skal gjelde for eiendomsskatteutskrivningen i 2023:

Det skal skrives ut eiendomsskatt i hele kommunen jf. eiendomsskatteoven (esktl.) § 2 og § 3 bokstav a.

Gjeldende takster kontorjusteres i 2023 med 10 % (esktl. § 8 A-4).

Generell skattesats settes til 7,0 promille, og for bebygde bolig- og fritidseiendommer settes satsen til 4,0 promille (esktl § 11).

Det skrives ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget fra de tidligere verk og bruk redusert med fem sjuendedeler (overgangsregel til esktl. §§ 3 og 4, første ledd første pkt.).

I medhold av esktl. § 7 bokstav a, fritar kommunestyret følgende eiendommer fra eiendomsskatt (det vises til vedlagte liste):

- Eiendommer som tilhører lag og foreninger som idrettslag, bedriftsidrettslag, skytterlag, Røde Kors, turforeninger, vannverk mv.
- Grendehus, bedehus mv.
- Eiendommer som tilhører Tyrilistiftelsen og Stiftelsen Folldal Gruver.
- Fylkeskommunale veier o.l

I medhold av esktl. § 7 bokstav b, fritar kommunestyret bygninger som er fredet i henhold til kulturminneloven §§ 4 og 15, for eiendomsskatt. Det vises til vedlagte liste over bygninger som er fredet. Bygninger som eventuelt vil bli fredet i løpet av 2023, kan først fritas for eiendomsskatt i 2024.

2. Gebyrer og priser

Kommunale avgifter og gebyr vedtas i henhold til vedlagt samlet oversikt på priser og gebyrer Matpenger barnehage, SFO og kulturskole indeksreguleres fra høst 2023.

Gebyr for vann, avløp, septikk og renovasjon skal være i henhold til kommunelovens§ 15-1 og forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer.

Fra budsjettåret 2023 indeksreguleres årlig, som hovedregel, de gebyr som kommunen selv kan regulere.

3. Budsjett for kontroll og tilsynsarbeid godkjennes

4. Drift

Budsjett 2023 vedtas på nettoramme pr enhet.

Tall i 1000 kr	Budsjett 2023

Sentraladministrasjon	15 323
Oppvekst	27 318
HRO	58 588
Service & kultur	10 477
TLU	18 712
Renter, skatt osv	-130 418

5. Investeringer

Vedtatt i henhold til bevilningsoversikt, kr 59 327 000,-

Finansiering:

Kompensasjon mva	11 550 000
Tilskudd	30 000 000
Lån	17 300 000
Overføring fra drift	<u>477 000</u>
Total	<u>59 327 000</u>

Vedtatt låneopptak, serielån, på inntil kr 17 300 000,-. Avdrag iht avskrivningstid for investeringene.

6. Administrasjon får fullmakt til å budsjettjustere for lokale forhandlinger høst 2022, kr 404 000,-, til de ansvarene det gjelder.

7. Folldal kommune tar opp kassakredittlån for driftsåret 2023 på inntil kr. 5 000 000,-.

8. Økonomiplanen 2023 – 2026 vedtatt som fremlagt.